

Regulamin przygotowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Postanowienia ogólne

§ 1

Zakres przedmiotowy niniejszego Regulaminu obejmuje zasady przygotowywania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

§ 2

Podstawę prawną niniejszego Regulaminu stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.),
- 2) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (j.t. Dz. U. 2007 r. Nr 188, poz. 1347, z późn. zm.).

Słownik pojęć

§ 3

Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

- 1) **Uczelnia** – Politechnika Śląska,
- 2) **Jednostka** – jednostka organizacyjna Politechniki Śląskiej,
- 3) **Rektor** – Rektor Politechniki Śląskiej,
- 4) **Senat** – Senat Politechniki Śląskiej,
- 5) **Centrum, Centrum Zdalnej Edukacji** – Centrum Zdalnej Edukacji Politechniki Śląskiej,
- 6) **Zdalna edukacja, edukacja na odległość, e-learning** – wspomaganie procesu kształcenia, w którym wiedza przekazywana jest z wykorzystaniem technologii informacyjnych oraz sieci Internet, a komunikacja i interakcja między uczestnikami w części lub całości odbywa się za pomocą kanałów komunikacji elektronicznej, synchronicznie lub asynchronicznie,
- 7) **Zajęcia dydaktyczne zdalne, e-learningowe** – zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- 8) **Kurs, kurs dydaktyczny, kurs na Platformie** – wydzielone zasoby Platformy Zdalnej Edukacji przeznaczone do obsługi zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- 9) **Platforma, Platforma Zdalnej Edukacji** – to system informatyczny wspomagający prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- 10) **Administrator platformy** – osoba uprawniona przez Centrum Zdalnej Edukacji do zarządzania wszystkimi zasobami Platformy Zdalnej Edukacji,
- 11) **Administrator lokalny** – osoba wyznaczona przez kierownika jednostki oraz uprawniona przez Centrum Zdalnej Edukacji do zarządzania fragmentem zasobów Platformy Zdalnej Edukacji przydzielonym danej jednostce,

- 12) **Administrator kursu** – osoba uprawniona przez administratora platformy lub administratora lokalnego do administrowania i zarządzania wybranym kursem dydaktycznym Platformy, którego zwykle jest autorem,
- 13) **Regulamin** – regulamin przygotowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

**Zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem
metod i technik kształcenia na odległość**

§ 4

1. Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być prowadzone na wszystkich kierunkach studiów i poziomach kształcenia, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, studiach podyplomowych oraz na kursach dokształcających i szkoleniach prowadzonych na Politechnice Śląskiej.
2. Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są przy wykorzystaniu Platformy Zdalnej Edukacji, której operatorem jest Centrum Zdalnej Edukacji. Zasady korzystania z Platformy określone są w Regulaminie Platformy Zdalnej Edukacji.
3. Centrum Zdalnej Edukacji dokonuje rejestracji, opiniowania oraz ewidencjonowania zajęć dydaktycznych zgłoszonych do realizacji w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
4. Warunki jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w tym maksymalna liczba godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem tych metod w trybie zdalnym, określone są w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2007 r. (j.t. Dz. U. 2007 r. Nr 188, poz. 1347, z późn. zm.).
5. Zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość mogą być realizowane:
 - 1) **w tradycyjny sposób**, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, wspomagany przez wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość,
 - 2) **w trybie zajęć zdalnych komplementarnych** (mieszanych), składających się z części prowadzonej w tradycyjny sposób oraz z części prowadzonej w sposób zdalny,
 - 3) **w trybie zajęć w pełni zdalnych**, w których zastosowane metody i techniki kształcenia na odległość zastąpiły inne metody nauczania.
6. Formy zajęć dydaktycznych, które mogą być wspomagane lub realizowane w sposób zdalny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa odpowiednia uchwała Senatu.
7. Zajęcia dydaktyczne, których celem nie jest zdobywanie umiejętności praktycznych, mogą być realizowane w trybie zajęć zdalnych komplementarnych lub w pełni zdalnych.
8. Pozostałe zajęcia dydaktyczne, których celem jest zdobywanie umiejętności praktycznych, w tym zajęcia laboratoryjne oraz zajęcia terenowe, powinny być realizowane w tradycyjny sposób, a wykorzystywane metody i techniki kształcenia na odległość mogą mieć charakter jedynie wspomagający.
9. Merytorycznie zajęcia prowadzone w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość podlegają ocenie jakości kształcenia, jak każda inna forma prowadzenia zajęć dydaktycznych, zgodnie z obowiązującym Uczelnianym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się na takich samych za-

sadach, jakie obowiązują dla przedmiotów realizowanych w tradycyjny sposób z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.

10. Za treść merytoryczną, jego zgodność z programem kształcenia oraz prawidłowe prowadzenie zajęć prowadzonych w trybie zdalnym odpowiada prowadzący przedmiot.

**Przygotowanie zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym
z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**

§ 5

1. Prowadzenie zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym wymaga przygotowania i opracowania kursu dydaktycznego udostępnionego za pośrednictwem Platformy Zdalnej Edukacji.
2. Kursem dydaktycznym udostępnionym na Platformie Zdalnej Edukacji zarządza administrator kursu, którym zwykle jest autor kursu lub prowadzący zajęcia dydaktyczne.
3. Administrator kursu nadzoruje działania uczestników kursu oraz zapewnia im pomoc techniczną i merytoryczną.
4. Zakres obowiązków i uprawnień administratora kursu określony jest w Regulaminie Platformy Zdalnej Edukacji.

§ 6

1. Podstawowymi składowymi kursu dydaktycznego udostępnionego za pośrednictwem Platformy Zdalnej Edukacji, przeznaczonego dla zajęć dydaktycznych realizowanych w trybie zdalnym są:
 - 1) karta przedmiotu,
 - 2) załącznik do karty przedmiotu dotyczący prowadzenia zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym,
 - 3) regulamin funkcjonowania kursu dydaktycznego,
 - 4) informacje na temat minimalnych warunków technicznych dotyczących sprzętu i oprogramowania wymaganego przy korzystaniu z kursu,
 - 5) informacje na temat sposobów komunikacji z prowadzącym oraz zgłaszania problemów w sprawach merytorycznych, organizacyjnych oraz technicznych,
 - 6) materiały dydaktyczne opracowane i udostępnione w formie elektronicznej, wykorzystujące metody i techniki kształcenia na odległość,
 - 7) elementy wspierające interakcję uczestnika kursu,
 - 8) elementy motywujące do utrzymania ciągłej aktywności uczestnika kursu,
 - 9) zadania przeznaczone do samodzielnego rozwiązania przez uczestnika kursu,
 - 10) elementy umożliwiające autoweryfikację wiedzy nabytej przez uczestnika kursu,
 - 11) pozostałe treści publikowane na Platformie przez prowadzącego oraz uczestników kursu, w tym także te powstające automatycznie lub jako rezultat aktywności uczestników kursu,
 - 12) narzędzia i środki komunikacji elektronicznej synchronicznej między prowadzącym zajęcia i uczestnikami kursu,
 - 13) narzędzia i środki komunikacji elektronicznej asynchronicznej między prowadzącym zajęcia i uczestnikami kursu,
 - 14) elementy umożliwiające śledzenie i ocenę aktywności uczestników kursu, przeznaczone dla prowadzącego zajęcia,
 - 15) elementy umożliwiające sprawdzenie poziomu wiedzy nabytej przez uczestników kursu, przeznaczone dla prowadzącego zajęcia,

- 16) udostępnione odnośniki do materiałów źródłowych i literatury.
2. Regulamin funkcjonowania kursu dydaktycznego powinien zawierać wszystkie wymienione poniżej elementy sformułowane w sposób jednoznaczny i precyzyjny:
 - 1) zasady funkcjonowania kursu, określające obowiązki prowadzącego oraz uczestników kursu i zasady pracy w kursie,
 - 2) zasady komunikacji w kursie (formy, terminy),
 - 3) zasady oceniania każdej aktywności w kursie (o ile są osobno oceniane),
 - 4) harmonogram kursu (moduły, aktywności uczestników, prace kontrolne, inne oraz przypisane im terminy realizacji),
 - 5) wyszczególnienie środków dydaktycznych wykorzystujących metody i techniki kształcenia na odległość prowadzące do realizacji celów dydaktycznych kursu,
 - 6) sposoby przesyłania zadań i prac kontrolnych (w jakiej formie mają być opracowane, narzędzia, z których można korzystać do ich przesyłania),
 - 7) warunki zaliczenia poszczególnych fragmentów kursu oraz całego kursu.
3. Kurs dydaktyczny, przeznaczony dla zajęć dydaktycznych realizowanych w trybie zdalnym, nie może być ograniczony tylko do udostępnienia uczestnikom kursu treści edukacyjnych, lecz powinien zawierać wszystkie elementy składowe określone w § 6 ust. 1.
4. Kurs dydaktyczny powinien wykorzystywać różnorodne środki dydaktyczne i formy przekazu, w tym także multimedialne, a także wykorzystywać i wspierać interakcję oraz aktywność uczestników kursu.
5. Kurs dydaktyczny powinien umożliwiać komunikację między prowadzącym a uczestnikami kursu w sposób synchroniczny oraz asynchroniczny.
6. Komunikacja synchroniczna powinna być zapewniona we wcześniej ustalonych terminach w wymiarze czasowym nie mniejszym niż 50% czasu przewidzianego na prowadzenie zajęć w trybie zdalnym.
7. Komunikacja asynchroniczna powinna odbywać się bez zbędnej zwłoki. Czas reakcji na otrzymywane wiadomości asynchroniczne może być określony przez prowadzącego w regulaminie funkcjonowania kursu dydaktycznego.
8. Kurs dydaktyczny, przeznaczony dla zajęć dydaktycznych realizowanych w trybie zdalnym, powinien spełniać kryteria określone przez Centrum dotyczące sposobu przygotowania i realizacji zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

§ 7

1. Przygotowanie zajęć dydaktycznych zgłoszonych do realizacji w trybie zdalnym wymaga od prowadzącego zajęcia:
 - 1) pozytywnego zaliczenia szkolenia w zakresie przygotowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przeprowadzanego przez Centrum,
 - 2) opracowania kursu dydaktycznego, składającego się ze wszystkich elementów składowych kursu określonych w § 6 ust. 1 i umieszczenia go na Platformie Zdalnej Edukacji,
 - 3) dokonania rejestracji przedmiotu zgłoszonego do realizacji w trybie zdalnym w Centrum Zdalnej Edukacji oraz uzyskanie pozytywnej opinii Centrum na temat sposobu przygotowania i realizacji zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym (Zał. Nr 1),
 - 4) wystąpienia z wnioskiem o wyrażenie zgody na realizację zajęć dydaktycznych z przedmiotu w trybie zdalnym (Zał. Nr 2),

- 5) uzyskania zgody Rektora na realizację przedmiotu w trybie zdalnym na dany rok akademicki (Zał. Nr 2).
2. Jeśli to konieczne, rada jednostki dokonuje niezbędnych zmian w programach studiów określając, które zajęcia dydaktyczne będą prowadzone w sposób zdalny, uwzględniając przy tym obowiązujące przepisy.
3. Liczba godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym dla danego kierunku studiów oraz poziomu kształcenia nie może przekroczyć wartości określonej w § 4 ust. 4.
4. Zajęcia dydaktyczne odbywające się w sposób zdalny mogą być rozliczane zgodnie z przelicznikiem określonym odpowiednią uchwałą Senatu i zaproponowanym przez kierownika jednostki zlecającej przeprowadzenie zajęć dydaktycznych.
5. W przypadku, gdy przedmiot jest zgłoszony do realizacji w trybie zdalnym po raz kolejny, cała procedura rejestracji oraz dopuszczenia przedmiotu do realizacji w trybie zdalnym powinna zostać powtórzona.
6. Terminy rejestracji przedmiotów planowanych do realizacji w trybie zdalnym są następujące:
 - 1) do 1 maja dla zajęć, których realizacja przewidziana jest w semestrze zimowym,
 - 2) do 1 listopada dla zajęć, których realizacja przewidziana jest w semestrze letnim.

§ 8

1. Kierownik jednostki zlecającej przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu w sposób zdalny:
 - 1) wyraża zgodę na realizację zajęć dydaktycznych z przedmiotu w trybie zdalnym,
 - 2) rozlicza zajęcia dydaktyczne prowadzone w trybie zdalnym zgodnie z wcześniej określonym przelicznikiem, zgodnym z odpowiednią uchwałą Senatu.
2. Bieżącą kontrolę aktywności prowadzących zajęcia dydaktyczne w trybie zdalnym oraz kontrolę jakości kształcenia realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przeprowadza jednostka prowadząca dane zajęcia dydaktyczne.
3. Dokumentację przebiegu zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym, zastępujących w całości lub w części zajęcia tradycyjne prowadzi dziekanat jednostki podstawowej, wskazanej we wniosku rejestracyjnym danego przedmiotu.
4. Nauczyciel akademicki, publikując kurs dydaktyczny na Platformie, ponosi pełną odpowiedzialność za treści w nim umieszczone, a w szczególności odpowiedzialność wynikającą z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Prowadzenie zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

§ 9

1. Prowadzenie i uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym wymagają odbycia szkolenia w tym zakresie.
2. Dla prowadzących zajęcia dydaktyczne szkolenie organizuje Centrum. Szkolenie to jest obowiązkowe.
3. Dla pozostałych uczestników zajęć, w tym dla studentów, szkolenie organizuje jednostka, w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne w trybie zdalnym. Szkolenie to nie jest obowiązkowe.
4. Prowadzący zajęcia dydaktyczne w trybie zdalnym zobowiązany jest do:

- 1) zapewnienia studentom pomocy w sprawach merytorycznych, organizacyjnych oraz technicznych związanych z uczestnictwem w zajęciach dydaktycznych realizowanych w sposób zdalny,
- 2) zapewnienia studentom możliwości odbycia osobistych konsultacji z prowadzącym zajęcia w siedzibie Uczelni, we wcześniej ustalonych terminach,
- 3) zapewnienia studentom możliwości komunikowania się z prowadzącym za pomocą środków komunikacji elektronicznej w sposób synchroniczny, we wcześniej ustalonych terminach,
- 4) zapewnienia studentom możliwości komunikowania się z prowadzącym za pomocą środków komunikacji elektronicznej w sposób asynchroniczny,
- 5) bieżącej kontroli aktywności studentów uczestniczących w zajęciach dydaktycznych w trybie zdalnym,
- 6) bieżącej kontroli postępów studentów w nauce i przyswajaniu wiedzy,
- 7) weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnych z programem kształcenia, w tym przeprowadzania zaliczeń i egzaminów zaliczających przedmiot w siedzibie Uczelni.

**Ewaluacja zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym
z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**

§ 10

1. Zajęcia dydaktyczne realizowane w sposób zdalny powinny być poddawane corocznej ewaluacji, przeprowadzanej przez jednostkę prowadzącą zajęcia dydaktyczne lub zlecającą przeprowadzenie zajęć.
2. Podstawę ewaluacji stanowią ankiety wypełniane przez studentów po zakończeniu semestru, w którym były prowadzone zajęcia (Zał. Nr 3).
3. Dodatkowo, ewaluacji mogą dokonywać także pracownicy dokonujący hospitacji zajęć lub pracownicy Centrum.
4. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji powinny być udostępnione Centrum.

Postanowienia końcowe

§ 11

1. Ogólny nadzór nad przestrzeganiem postanowień niniejszego Regulaminu sprawuje Centrum.
2. W sprawach dotyczących przygotowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a nieujętych w niniejszym Regulaminie decyduje Rektor.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Formularz rejestracyjny przedmiotu zgłoszonego do realizacji w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Wniosek o wyrażenie zgody na realizację zajęć dydaktycznych z przedmiotu w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
3. Ankieta ewaluacyjna zajęć dydaktycznych przedmiotu realizowanego w trybie zdalnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.